

fuldkommen sammen derpaa og opløses, og saa er denne Støtte, denne Klods under Ministeriet intet værd — den er endda kun lidt værd allerede nu. Men det har Venstre ikke villet; det har villet drive en Politik, der i stort og smaat kun tog Hensyn til den besiddende Gaardmandsstands Interesser.

Gennemgaar man Venstres Politik i alle Lovforslag, er det den mest udprægede Klassepolitik, der er set i noget Land. Man siger det aldrig; man taler om Folkepolitik og Samfundspolitik — alle disse politiske Talemaader staar dem ud af Munden; men ud af Gerningen lyser kun en eneste Ting: en minutøs Omsorg for, at Byrderne fordeles saaledes, at de ikke i væsentlig Grad falder paa den besiddende Gaardmandsstand, men paa andre, medens alle Fordelene hovedsagelig tilfalder Gaardmandsstanden. Derfor søger Venstre nu at finde andre Veje, hvoraf de kan redde sig, og det kunde de maaske ogsaa finde ved at gøre demokratiske Indrømmelser nu og da; de vil vel hellere det, trods deres konservative Sindelag, end være nødt til at gøre væsentlige Indrømmelser til Byerhvervene og Bybefolkningen.

En Regering, siger jeg, kan være stærk med stærk parlamentarisk Tilslutning, med et saadant Flertal, med et fast Program, et fast, organisk sammenvokset Flertal, der ved, hvad det vil. Det bliver maaske vanskeligere at faa et saadant Flertal foreløbig; men der kommer nok den Tid, da vi selv med Forholdstalsvalgmaaden faar en skarp Partideling, en skarp Kampstilling mellem et Flertal og et Mindretal, der kæmper om Magten...

Formanden: Jeg beder det ærede Medlem erindre, at det er et Toldlovsforslag, vi behandler.

Borgbjerg: Javel, det er rigtigt; men her ved tredie Behandling af Toldlovsforslaget maa man dog tale en lille Smule om Toldpolitik og derigennem fremsætte almindelige politiske Bemærkninger. Jeg er for Resten straks ved Afslutningen. Jeg har ikke villet lade denne Lejlighed gaa unyttet hen, fordi jeg synes, den var naturlig her; jeg har ikke talt mange Ord om Toldloven ved første og anden Behandling, men har medvirket til, at den kunde komme frem til tredie Behandling paa dette Tidspunkt. (Munterhed). De ærede Medlemmer, der er saa muntre, vil, for saa vidt som de deltager i Udvalgsarbejdet i disse mærkelige

Dage, have erfaret den fuldkomne Opløsning, der findes indenfor deres Partiers Rækker...

Formanden: Hvis det ærede Medlem ikke har talt om Toldlovsforslaget ved første og anden Behandling, henstiller jeg til det ærede Medlem at indhente det ved at tale derom nu.

Borgbjerg: Det er ogsaa det, jeg vil nu, og jeg er ogsaa straks færdig. Jeg vil til Slutning sige, at Ministeriet kunde have gennemført en Toldlov, hvis det havde været stærkt i sig selv, selv uden et Flertal, hvis det var ledet af et klart Hoved, en fast Villie og en Karakter med Beslutsomhed og Mod, saa kan der gennemføres baade Toldlove og mange andre Ting. Hvis en Regering er stærk, kan den, naar Situationen byder det — med skiftende Flertal, om det skal være, med Tilslutning fra forskellige Sider, med Tilslutning fra alle Partier eller fra tre eller to uden Ængstelighed og uden doktrinære Hensyn til Principper —, hvis den ved, hvad den vil, gennemføre meget ved Beslutsomhed og Mod. Den har altid i Baghaanden det Middel, at den — hvis den over det og ikke blot vil blive siddende for at holde det gaaende og leve Livet i de fire Aar, som er den beskaaret — kan skride til Appel til Vælgerne. En saadan Regering kan ogsaa være stærk, og jeg haaber, at hvad der end vil ske efter Valget, hvad enten vi faar et stærkt Flertal i denne Sal, det var jo det bedste, eller vi ikke faar det, haaber jeg, at vi faar en Regering, der er en stærk Regering, med Villie, Beslutsomhed og Mod overfor noget, den vil og tør; thi de, der udretter noget, er ikke de sølle Bedemænd, der spør om, hvad de bør. De, der driver Verden frem, er dem, der kan og tør, som Otto Benzon en Gang sagde.

Vi vil altsaa ikke se os i Stand til at stemme for dette Lovforslag. Vi ønsker en teknisk Toldlovsrevision, da vi ikke har faaet en stor Toldreform; men saaledes som dette Forslag er kommet til at foreligge, kan vi ikke stemme for det, det indeholder en hel Række Toldforhøjelser, vi maa derfor stemme imod; og det anbefaler jeg, man gør.

Drachmann: Naar vi fra konservativ Side har medvirket til at fremme det foreliggende Lovforslag, er det ud fra de Synspunkter, jeg tillod mig at fremsætte allerede ved Lovforslagets første Behandling. Det